

УДК 811.111'367.62+811.111'371

О. В. Мосієнко,
кандидат філологічних наук, доцент
(Житомирський державний університет імені Івана Франка)
mosiyenko@rambler.ru

ДИСКУРСИВНО-НОМІНАТИВНА СТРАТЕГІЯ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ ЗЛОЧИНІВ У ГАЗЕТНОМУ ДИСКУРСІ

Статтю присвячено дослідженню особливостей репрезентації злочинів в американському газетному дискурсі. Аранжування номінативно-референційних одиниць на позначення злочинів у текстах новин підпорядковується дискурсивно-номінативній стратегії, яка визначає взаємодію двох складових – дискурсивної, що розкриває послідовність вживання номінативно-референційних одиниць, та номінативної, котра реалізує їх властивість позначати різні референти. Тактики представлення злочину ґрунтуються на силових образ-схемах.

Ключові слова: газетний дискурс, текст новин, злочин, номінативно-референційна одиниця, стратегія, тактика.

Постановка проблеми. Стратегії як засоби конструювання газетного дискурсу апелюють до наших знань про світ, який реконструюється у повідомленнях [1: 51]. Сучасна комунікативна лінгвістика послуговується поняттям стратегії як схеми організації дискурсу, вибору адекватної форми його реалізації з урахуванням соціального контексту [2: 12-13; 3: 14-18; 4: 5-8] для досягнення комунікантами кооперативного результату [5; 6: 10-14]. Стратегії реалізуються за допомогою тактик, які визначають структуру висловлень і зумовлюють вибір мовних одиниць. Тактику розуміють як одну або кілька мовленнєвих дій комуніканта, які сприяють реалізації вибраної стратегічної лінії [7: 57] та описують конкретні мовленнєві дії на певному етапі комунікації [8: 190-193].

Взаємодія номінативно-референційних одиниць (далі НРО) підпорядковується дискурсивно-номінативним стратегіям, які визначають взаємодію двох складових – дискурсивної, що розкриває послідовність вживання НРО, та номінативної, котра реалізує їх властивість позначати різні референти. Спрямованість дискурсивно-номінативних стратегій на активацію конкретних концептуальних структур зумовлює певну організацію дискурсу та його текстів, а також вибір і розподіл номінативних одиниць [9: 265-266]. У цьому зв'язку **актуальним** є детальне вивчення композиції газетних новин певної тематики і використання відповідних НРО на різних етапах розгортання тексту. **Мета цієї розвідки** полягає у виявленні особливостей аранжування номінативно-референційних одиниць для представлення злочинів у газетних текстах. **Об'єкт дослідження** становлять тактики реалізації дискурсивно-номінативної стратегії репрезентації злочинів.

Під час сприйняття газетного тексту, який типізує явища об'єктивної дійсності, дискурсивно-номінативні стратегії активують у свідомості читача образ-схему, котра допомагає йому інтерпретувати ролі учасників подій [10: 82-86; 11: 74-76].

Дискурсивно-номінативна стратегія репрезентації злочину визначає вибір і послідовність вживання НРО, які позначають учасників подій у газетному тексті. Зображення злочинів відбиває використання людиною своєї сили, розумових здібностей та інших можливостей для завдання шкоди іншим особам або неживим об'єктам, про що свідчить значення протидії і прийменник *against* у тлумаченні семи *illegal*, яка входить до лексеми *crime* (*illegal activities* [12: 158]), позначаючи дію або вчинок, спрямовані проти закону [13: 23]. Номінативні одиниці у заголовках та інших блоках тексту позначають компоненти злочину – правопорушника, правоохоронні органи, жертву та об'єкти злочину, а взаємодія між ними представлена образ-схемами – елементарними концептуальними структурами сенсомоторного досвіду, які слугують основою для утворення більш складних образів свідомості [14: 250]. Силкові зв'язки між учасниками ЗЛОЧИНУ відображаються образ-схемами ПРОТИДІЯ, ПОЗБАВЛЕННЯ МОЖЛИВОСТІ та ПЕРЕШКОДА, позначеними присудками відповідної семантики.

Злочини, пов'язані з викраденням живих і неживих об'єктів, відображаються образ-схемою ПЕРЕШКОДА, яка формується під впливом зіткнення двох центрів сили [15: 46]. Ця образ-схема активує відношення, пов'язані з порушенням безпеки, вказуючи на протиправні дії з боку злочинця: *Armed men seized two female aid workers, one Irish and one Ugandan, in Sudan's Dafur region on Friday, their employer said, the third kidnapping of foreign aid staff in the territory in four months* [The Los Angeles Times 04.07.2009]. Дієслово *seized*, що має значення "схопити" (*to arrest or capture somebody* [13: 1158]), вказує на перешкоду, спричинену злочинцями (*armed men*) і направлену на жертв (*two female aid workers*), а означена фраза (*the third kidnapping*) позначає вид злочину – викрадення людей.

Представники правоохоронних органів (*policeman, intelligence officer, investigator* тощо), котрі протистоять злочинцеві, розшукують, заарештовують його, доводять провину та передають справу до суду, співвідносяться з джерелом ПЕРЕШКОДИ [16: 137], яка позначається одиницями *arrest*

"заарештовувати", *detain* "затримувати", *charge* "звинувачувати" тощо: *Two SISMI officials, Marco Manciani and Gustavo Pignero, have been arrested and charged with kidnapping by Milan prosecutors investigating the disappearance of the cleric and terror suspect Osama Moustafa Hassan Nasr* [The International Herald Tribune 7.08.2006, 5]. У наведеному прикладі іменна фраза з числівником *two SISMI officials* співвідносить злочинців, заарештованих за викрадення особи, з ціллю ПЕРЕШКОДИ, яка представлена предикатами *have been arrested* та *charged*.

Злочини, які спричиняють смерть внаслідок дій злочинця, відображаються образ-схемою ПОЗБАВЛЕННЯ МОЖЛИВОСТІ, яка відбиває нездатність до дії [16: 47]. ПОЗБАВЛЕННЯ МОЖЛИВОСТІ найчастіше репрезентує в газетних текстах убивства і активується відповідними дієсловами зі значенням "вбивати": *assassinate* (to murder an important or famous person, especially for political reasons [13: 60]); *kill* (to make smb die; to destroy or spoil smth or make it stop [13: 708]) та *murder* (to kill someone deliberately and illegally [13: 837]). У ситуації скоєння вбивства правопорушник співвідноситься з джерелом ПОЗБАВЛЕННЯ МОЖЛИВОСТІ, а жертва – з ціллю: *The police say Mr. Mullen has confessed to killing the men after finding their names on a Whatcom County sheriff's Web site* [The New York Times 9.09.2005]. У наведеному прикладі власне ім'я *Mr. Mullen* позначає злочинця, співвідносного з джерелом ПОЗБАВЛЕННЯ МОЖЛИВОСТІ, означена фраза *the men* представляє жертву.

Тактики представлення злочину, які ґрунтуються на силових образ-схемах, поділяються на загальнотекстові та внутрішньотекстові. Загальнотекстові варіанти тактики представлення злочину передбачають номінацію певного правопорушення упродовж цілого тексту: у заголовку, підзаголовку та блоці головної події. Внутрішньотекстові варіанти тактики представлення злочину зображують злочин у блоці головної події, якщо заголовок інформує про злочинця або жертву. Злочини репрезентуються у повідомленнях про правопорушення загалом або їхні різні етапи – обвинувачення, розслідування та арешт. Детально розглянемо загальнотекстові тактики репрезентації злочину, які включають типізацію, характеристику, деталізацію, репрезентацію низки правопорушень, кількісну та реляційно-ідентифікаційну репрезентацію злочинів.

Тактика типізації злочину зображає правопорушення, їх розслідування та винуватця і реалізується такими одиницями: безартикульні іменні фрази у заголовках та вступних абзацах (*finance crime, child pornography, slaying, sex assault* тощо) типізують правопорушення; означені фрази (*the murder, the killing, the assassination* тощо) у кореференційній функції виділяють у блоці коментарів злочини, які викликають найбільший інтерес у громадськості внаслідок розслідування та судових слухань. Наприклад, у заголовку *Shooting of Lawyer and His Wife Remains a Mystery* [The New York Times 15.12.2006] безартикульна фраза *shooting* типізує нерозкритий злочин і співвідноситься у блоках головної події (1) та коментарів (2) з означеними фразами *the shooting*, які здійснюють кореференційну функцію, інформуючи про розслідування убивства: (1) *They were unable to trace the gun that was found in the days after the shooting in a lake near a remote stretch of road where the shooting occurred, just three miles from where the couple lived. In the weeks since the shooting, Mr. Perez-Olivo has spent much of his time with relatives at his home in Chappaqua.* (2) *The shooting has captured the attention of residents in this wealthy suburb.*

Тактика характеристики злочину описує правопорушення за темпоральними параметрами, тобто часом його скоєння. У назвах повідомлень неозначені фрази (*a February 2008 burglary, a 2004 robbery* тощо), які містять числівники на позначення року події, відображають приблизну дату правопорушення (*a February 2008 burglary, a 2004 robbery* тощо). Вступний абзац надає інформацію про жертву, чим зумовлена відсутність одиниць на позначення злочину. Неозначеним одиницям заголовку у блоці головної події відповідають генітивні фрази, які представляють злочин проти певної людини. Наприклад, у заголовку *Coincidence Pointed the Way to a Suspect in a 1990 Slaying* [The New York Times 23.02.2007] неозначена фраза *a 1990 Slaying* вказує на рік убивства, співвідносячи його з темпоральною шкалою: (1) *After they found Mary Beal in pieces, stuffed in garbage bags that were strewn in Brooklyn near the foot of the Brooklyn Bridge, the police soon identified the man they believed killed her.* (2) *Ms. Beal's murder had long haunted detectives on the case. In late 1994, the Brooklyn district attorney's office put out a warrant for Mr. Tulja's in Ms. Beal's murder. The FBI said Mr. Tulja had fled the country to avoid prosecution for Ms. Beal's murder. The United States does not have an extradition treaty with Montenegro, but law enforcement officials say prosecutors in Montenegro have agreed to try Mr. Tulja for Ms. Beal's murder.* Темпоральна характеристика злочину уточнюється у вступному абзаці (1) ідентифікацією жертви двокомпонентним антропонімом *Mary Beal*, оскільки в цій частині повідомлення йдеться про виявлення тіла постраждалої та його місцезнаходження. Генітивна фраза *Ms. Beal's murder*, повторюючись у блоці головної події (2), локалізує злочин стосовно жертви, розкриваючи зміст заголовка.

Тактика репрезентації низки злочинів подібна до представлення груп людей, оскільки зображає у заголовку кілька референтів – злочинів, передбачаючи їх конкретизацію у вступному абзаці та блоці головної події, який повідомляє про етап обвинувачення. Для газетних текстів характерні два різновиди цієї тактики – уточнення правопорушення та його узагальнення, для чого квантифікативні одиниці у заголовках називають конкретні види злочинів у загальному плані (*crimes*).

Тактика уточнення представляє злочини, спрямовані проти окремої особи або групи людей, у такій послідовності: квантифікативна одиниця *crimes* у заголовку позначає низку злочинів; квантифікативні одиниці у блоці головної події іменують різновиди злочину (*assaults, bribes, killings, shootings* тощо); означена фраза у формі множини з прикметником виділяє один злочин, про який далі йдеться у блоці коментарів (*the recent killing, the fatal shooting, the Inglewood Police Department's fatal shooting, the prison slaying* тощо). Відмінність між тактиками репрезентації низки злочинів і груп людей полягає у відсутності кількісних даних при зображенні правопорушень.

Тактика представлення низки злочинів утілена у газетному повідомленні під заголовком *Anti-gang activist accused of gang crimes* [The Los Angeles Times 25.06.2009], у якому іменна фраза *gang crimes* відображає серію злочинів, скоєну групою: (1) *The defendants, with monikers such as Creeper, Grinch, Pain and Tears, were involved in a variety of crimes, including murder, conspiracy to commit murder, extortion and drug trafficking, over a 15-year period, the indictment alleges.* (2) *Among the alleged crimes was a plot to kill a Los Angeles Police Department detective who specialized in investigating the gang, authorities said.* Різновиди правопорушень позначаються безартикульними одиницями *murder, conspiracy to commit murder, extortion* та *drug trafficking* у блоці головної події (1). Означена фраза *the alleged crimes* у блоці коментарів (2) у корелативній функції зосереджує увагу на злочинах, які планувалося здійснити.

Репрезентація низки злочинів на етапі обвинувачення підозрюваних характерна для повідомлень про правопорушення в окремих країнах і забезпечується такою послідовністю одиниць: квантифікативні одиниці (*killings, murders* тощо) в заголовку та вступному абзаці подають правопорушення у загальному плані; означені фрази (*the killings, the murders* тощо) у блоці коментарів концентрують увагу читачів на злочинах з метою викликати осуд, про що свідчать дієслова (*to disapprove, to despise, to reproach, to neglect, to be scornful* тощо). Цей варіант тактики репрезентації низки злочинів утілений у повідомленні під заголовком *Amnesty International Accuses Israel and Hamas of War Crimes in Gaza* [The New York Times 03.07.2009], яке інформує про правопорушення, пов'язані з війною на Близькому Сході: (1) *Amnesty International on Thursday accused both Israel and Hamas, the militant movement that controls Gaza, of committing war crimes during the three weeks of fighting there early this year.* (2) *The human rights group singled out what it called the "unprecedented" scale and intensity of the Israeli onslaught and the "unlawful" Palestinian use of rockets against Israeli civilians. The report ignores the scale of destruction and serious crimes committed by the occupation in Gaza and provides a misleading description in order to reduce the magnitude of the Israeli crimes.* Квантифікативна одиниця *war crimes* зображає у заголовку та вступному абзаці воєнні злочини загалом. Означені фрази *the Israeli onslaught* та *the "unlawful" Palestinian use of rockets* у блоці коментарів (2) зосереджують увагу на діях ворогуючих сторін, які трактуються у цьому повідомленні як злочини, що виділяються з низки протиправних дій. Квантифікативна фраза *serious crimes* репрезентує правопорушення як злочини, а означена фраза *the Israeli crimes* локалізує їх відносно конкретної країни.

Тактика деталізованої репрезентації злочину зосереджує увагу читача на подробицях розслідування. У заголовках безартикульні одиниці (*assault, bribery, child pornography, killing, murder, slaying, spying* тощо) позначають різновид правопорушення, а дієслова (*to arrest, to detain, to hold, to keep* тощо) вказують на етап розслідування (*Former Top Generals Detained in Turkish Coup Inquiry* [The New York Times 22.02.2010]; *Mother Held in Death of Boy, 8, at Luxury Hotel* [The New York Times 5.02.2010]; *Woman, 19, Held in Stabbing Death* [The New York Times 2.01.2010]). Деталізація правопорушення забезпечується означеними фразами у вступному абзаці та блоці коментарів за рахунок виділення злочину на тлі надання інформації про перебіг розслідування та його результати. Наприклад, у газетному повідомленні під назвою *UN Probe Into Slaying of Bhutto Begins* [The Washington Times 1.07.2009] вбивство колишнього прем'єра Пакистану позначається безартикульною одиницею *slaying*, яка у вступному абзаці (1) конкретизується означеною фразою *the slaying* завдяки ідентифікації жертви адресним ім'ям *former Pakistani Prime Minister Benazir Bhutto*: (1) *The United Nations formally began a six-month investigation Wednesday into the slaying of former Pakistani Prime Minister Benazir Bhutto, a process that the government hopes will lead to her killers being brought to justice.* (2) *The three-member commission is being led by Chile's U.N. Ambassador Heraldo Munoz. Like many criminal investigations into high-profile crimes or terrorist attacks in Pakistan, there has been little progress in the domestic probe into the slaying of Bhutto, who was killed in late 2007 as she campaigned to return her political party to power in parliamentary elections. The government at the time of the killing, led by President Pervez Musharraf, blamed Baitullah Mehsud, a Pakistani Taliban commander with reported links to al-Qaida. CIA officials said Mehsud was the chief suspect. Along with Munoz, the other U.N. investigators are former Indonesian attorney general Marzuki Darusman and Ireland's former deputy police commissioner, Peter Fitzgerald.*

Означені фрази *the slaying* та *the killing* на позначення цього самого злочину у блоці коментарів (2) зосереджують увагу на процесі його розслідування Організацією Об'єднаних Націй на фоні обвинувачення урядом Пакистану лідера Талібану у зв'язках з терористичною організацією Аль-Каїдою, зазначенням імені підозрюваного (*Mehsud – the chief suspect*) та членів слідчої комісії (*the three-member*

commission, Chile's U.N. Ambassador Heraldo Munoz, the other U.N. investigators, former Indonesian attorney general Marzuki Darusman та Ireland's former deputy police commissioner, Peter Fitzgerald).

Тактика репрезентації злочину в аспекті кількісних показників завданих збитків на етапі арешту привертає увагу читачів іменними фразами з числівниками, які відображають число викрадених автомобілів (*30 cars burglary*), грошовий еквівалент хабара (*15 million bribe*) тощо. Ця тактика втілена у газетному повідомленні під заголовком *British Police Make 2 Arrests in \$87M Robbery* [The USA Today 24.02.2006, 2A], в якому кількісна репрезентація злочину здійснюється іменною фразою з числівником *\$87M Robbery*, який вказує на розмір пограбування – суму викрадених грошей: (1) *Police on Thursday arrested a man and a woman in connection with one of Britain's biggest and most audacious robberies, in which an armed gang made off with up to \$87 million.* (2) *This is organized crime at its top level. The robbery bore striking similarities to a 2004 robbery in Northern Ireland.* Співвіднесеність безартикульованої квантифікативної фрази *\$87M robbery*, ужитої у заголовку, з *of*-фразою *one of Britain's biggest and most audacious robberies* у вступному абзаці (1) зображає пограбування як одне з найбільших (*biggest*) і найнахабніших (*audacious*) у Великобританії. Означена фраза *the robbery* у блоці коментарів (2) привертає увагу до іншого подібного злочину, скоєного раніше, на що вказує неозначена фраза *a 2004 robbery*, яка надає приблизну темпоральну характеристику.

Реляційно-ідентифікаційна тактика репрезентації злочину на етапі арешту локалізує правопорушення стосовно жертви, зумовлюючи використання у заголовку та вступному абзаці генітивних фраз (*American's slaying, woman's beating, child's killing* тощо), співвідносних у блоці коментарів з означеними фразами (*the killing, the beating, the assault, the kidnapping* тощо) для деталізації злочину при розкритті причин арешту. Продемонструємо реалізацію цієї тактики на прикладі повідомлення під назвою *5 U.S. contractors held in Iraq in American's slaying* [The Los Angeles Times 08.06.2009]. Загальний іменник у присвійному відмінку у складі фрази на позначення злочину в заголовку зберігає ім'я жертви у тасмниці. Генітивна фраза *American's slaying* репрезентує у заголовку вбивство стосовно жертви – американця, а генітивна фраза *last month's slaying* у вступному абзаці (1) локалізує злочин у часі: (1) *Iraqi security forces arrested five U.S. contractors suspected of playing a role in last month's slaying of an American in Baghdad's Green Zone, Iraqi security officials said Sunday.* (2) *"An investigation unit at the Interior Ministry investigated the murder and reached the conclusion that the Americans who worked with the victim are suspected of killing him," Kamal said.* Злочин ідентифікується означеною фразою *the murder* у блоці коментарів (2) для утримання уваги при інформуванні про арешт як етап розслідування.

Висновки. Отже, послідовність НРО на позначення злочину визначається тактиками з урахуванням етапів розслідування правопорушення – арешту, обвинувачення та розкриття. Загальнотекстові тактики включають типізацію, характеристизацію, деталізацію злочинів, представлення їхньої низки, кількісну та реляційно-ідентифікаційну репрезентацію. За типізації злочину читач одночасно отримує інформацію про правопорушення, його розслідування та злочинця. Тактика характеристизації передбачає позначення приблизного часу злочину, що зумовлено акцентуванням більш важливих компонентів – правопорушника, мотивів і наслідків злочину. Тактика репрезентації низки злочинів характерна для газетних повідомлень про правопорушення, скоєні кількома особами. Тактика деталізації злочину реалізується безартикульованими одиницями у заголовках для типізації правопорушень та означеними фразами для представлення подробиць розслідування у блоці головної події. Внутрішньотекстові тактики зображення злочину включають темпоральну, локалізаційну, темпорально-просторову та перцептивну. **Перспективу подальшого дослідження** вбачаємо у вивченні стратегій представлення перших осіб держав у газетних текстах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Дейк Т. А. ван. Язык. Познание. Коммуникация / Т. А. ван Дейк. – М. : Прогресс, 1989. – 312 с.
2. Белова А. Д. Коммуникативні стратегії і тактики : проблеми систематики / А. Д. Белова // Мовні і концептуальні картини світу : [зб. наук. пр.]. – К. : КНУ імені Тараса Шевченка, 2004. – С. 11–16.
3. Иссерс О. С. Коммуникативные стратегии и тактики русской речи / О. С. Иссерс. – М. : Едиториал УРСС, 2002. – 284 с.
4. Лойша М. М. Стратегии аргументации в американском научно-гуманитарном дискурсе : автореф. дисс. на соискание уч. степени канд. филол. наук : спец. 10.02.04 "Германские языки" / М. М. Лойша. – Минск, 2005. – 18 с.
5. Фадеева О. В. Стратегии и тактики конфликтного дискурса (на материале современной английской лексики) : автореф. дис. на здобуття наук. степеня канд. филол. наук : спец. 10.02.04 "Германські мови" / О. В. Фадеева. – Київ, 2000. – 20 с.
6. Антонова Ю. А. Коммуникативная стратегия создания психологического напряжения в публицистических текстах о террористических актах / Ю. А. Антонова // Linguistica Juvenis : Лингвокультурология. Дискурс. Лингвоменеджмент : [сборник научных трудов молодых ученых]. – 2007. – Вып. 9. – С. 9–18.
7. Труфанова И. В. О разграничении понятий : речевой акт, речевой жанр, речевая стратегия, речевая тактика / И. В. Труфанова // Филологические науки. – 2001. – № 3. – С. 56–64.
8. Нестерова Н. Г. Стратегии и тактики адресации в спонтанной радиоречи : [материалы VII Межд. науч. конф. "Язык и социум", (Минск, 1-2 декабря)] / Н. Г. Нестерова. – Минск : РИВШ, 2007. – С. 190–199.

9. Потепенко С. І. Композиція англійських друкованих новин : роль когнітивно-дискурсивних стратегій / С. І. Потепенко // Проблеми семантики, прагматики і когнітивної лінгвістики / [відп. ред. Н. М. Корбозерова]. – Вип. 10. – К. : Київськ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка, 2006. – С. 265–271.
10. Вайс Д. Человек, лицо, личность и особа : четыре неравных соперника / Д. Вайс // Логический анализ языка. Образ человека в культуре и языке. – М. : Индрик, 1999. – С. 81–98.
11. Гак В. Г. Человек в языке / В. Г. Гак // Логический анализ языка. Образ человека в культуре и языке. – М. : Индрик, 1999. – С. 73–80.
12. Cambridge Learner's Dictionary. – Cambridge : Cambridge Univ. Press, 2001. – 767 p.
13. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English / [edited by Sally Wehmeier]. – [sixth edition]. – Oxford : Oxford Univ. Press, 2000. – 1539 p.
14. Johnson M. Why Cognitive Linguistics requires embodied realism / M. Johnson, G. Lakoff // Cognitive Linguistics. – 2002. – Vol. 13, № 3. – P. 245–263.
15. Johnson M. The Body in the Mind : The Bodily Basis of Meaning, Imagination, and Reason / M. Johnson. – Chicago, London : The Univ. of Chicago Press, 1987. – 233 p.
16. Потепенко С. І. Мовна особистість у просторі медійного дискурсу (досвід лінгвокогнітивного аналізу) / С. І. Потепенко. – К. : Видавничий центр КНЛУ, 2004. – 359 с.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Dijk T. A. van. Yazyk. Poznanie. Kommunikatsiya [Language. Perception. Communication] / T. A. van Dejk. – М. : Progress, 1989. – 312 s.
2. Belova A. D. Kommunikativni strategii i taktyky : problemy semantiki [Communicative strategies. Problems of semantics] / A. D. Belova // Movni i kontseptual'ni kartyny svitu [Language and Conceptual World's Pictures] : [zb. nauk. pr.]. – К. : KNU imeni Tarasa Shevchenka, 2004. – S. 11–16.
3. Issers O. S. Kommunikativnye strategii i taktiki russkoy rechi [Communicative Strategies of Russian speech] / O. S. Issers. – М. : Editorial URSS, 2002. – 284 s.
4. Loysha M. M. Strategii argumentatsii v amerikanskom nauchno-gumanitarnom diskurse [Argumentation Strategies in the American Scientific-Humane Discourse] : avtoref. diss. na soiskanie uch. stepeni kand. filol. nauk : spets. 10.02.04 "Germanskije yazyki" / M. M. Loysha. – Minsk, 2005. – 18 s.
5. Fadeeva O. V. Strategiji i taktyky konfliktnogo diskursu (na materialy suchasnoyi anglijs'koyi movy) [strategies and Tactics of the Conflict Discourse (on the Material of the Modern English Language)] : avtoref. dys. na zdobuttya nauk. stupenya kand. filol. nauk : spets. 10.02.04 "Germansk'ki movy" / O. V. Fadeeva. – Kyiv, 2000. – 20 s.
6. Antonova Yu. A. Kommunikativnaya strategiya sozdaniya psikhologicheskogo napryazheniya v publitsisticheskikh tekstakh o terroristicheskikh aktakh [The Communicative Strategy of Creating the Psychological Tension in the Publicistic Texts on Terroristic Acts] / Yu. A. Antonova // Linguistica Juvenis : Lingvokulturologiya. Diskurs. Lingvometodika [Linguistica Juvenis : Lingual Culturology. Discourse. Lingual Methodology] : [sbornik nauchnykh trudov molodykh uchionykh]. – 2007. – Vyp. 9. – S. 9–18.
7. Trufanova I. V. O razgranichenii ponyatij : rechevoy akt, rechevoy zhanr, rechevaya strategiya, rechevaya taktika [On the Differentiation of the Notions "Speech Act", "Speech Genre", "Speech Strategy", "Speech Tactics"] / I. V. Trufanova // Filologicheskie nauki [Philological Sciences]. – 2001. – № 3. – S. 56–64.
8. Nesterova N. G. Strategii i taktiki adresatsii v spontannoy radiorechi [Strategies and Tactics in the Spontaneous Radio Speech] : [materialy VII Mezhd. nauch. konf. "Yazyk i sotsium", (Minsk, 1-2 dekabrya)] / N. G. Nesterova. – Minsk : RIVSH, 2007. – S. 190–199.
9. Potapenko S. I. Kompozitsiya anglijs'kikh drukovanykh novyn : rol' kognityvno-diskursivnykh strategiy [The composition of English Printed News : the Role of Cognitive-Discursive Strategies] / S. I. Potapenko // Problemy semantiki, pragmatiki i kognityvnoy lingvistyki [Problems of Semantics, Pragmatics and Cognitive Linguistics] / [vid. red. N. M. Korbozerova]. – Vyp. 10 – К. : Kyivsk. nats. un-t imeni Tarasa Shevchenka, 2006. – S. 265–271.
10. Vais D. Chelovek, litso, lichnost' i osoba : chetyre neravnykh sopernika [Human, Person, Personality and Individual : Four Unequal Rivals] / D. Vais // Logicheskiy analiz yazyka. Obraz cheloveka v kulture i yazyke [The Logical Language Analysis. The Human's Image in the Culture and Language]. – М. : Indrik, 1999. – S. 81–98.
11. Gak V. G. Chelovek v yazyke [A Human in the Language] / V. G. Gak // Logicheskiy analiz yazyka. Obraz cheloveka v kulture i yazyke [The Logical Language Analysis. The Human's Image in the Culture and Language]. – М. : Indrik, 1999. – S. 73–80.
12. Cambridge Learner's Dictionary. – Cambridge : Cambridge Univ. Press, 2001. – 767 p.
13. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English / [edited by Sally Wehmeier]. – [sixth edition]. – Oxford : Oxford Univ. Press, 2000. – 1539 p.
14. Johnson M. Why Cognitive Linguistics requires embodied realism / M. Johnson, G. Lakoff // Cognitive Linguistics. – 2002. – Vol. 13, № 3. – P. 245–263.
15. Johnson M. The Body in the Mind : The Bodily Basis of Meaning, Imagination, and Reason / M. Johnson. – Chicago, London : The Univ. of Chicago Press, 1987. – 233 p.
16. Potapenko S. I. Movna osobystist' u prostori mediynogo diskursu (dosvid lingvokognityvnoho analizu) [The Language Personality in the Media Discourse Space] / S. I. Potapenko. – К. : Vydavnychy tsentr KNLU, 2004. – 359 s.

Матеріал надійшов до редакції 12.11. 2014 р.

Мосієнко Е. В. Дискурсивно-номінативная стратегия представления преступлений в газетном дискурсе.

Статья посвящена исследованию особенностей представления преступлений в американском газетном дискурсе. Распределение номинативно-референциальных единиц, обозначающих преступления в текстах новостей, предопределяется дискурсивно-номинативной стратегией, которая отображает взаимодействие обеих составляющих – дискурсивной, которая раскрывает последовательность употребления номинативно-референциальных единиц, и номинативной, которая реализует их свойство обозначать различные референты. Тактики представления преступления основываются на силовых образ-схемах.

Ключевые слова: газетный дискурс, текст новостей, преступление, номинативно-референциальная единица, стратегия, тактика.

Mosiyenko O. V. The Discursive-Nominative Strategy of Presenting Crimes in the Newspaper Discourse.

The article is devoted to the discursive-nominative strategy of presenting crimes in the newspaper discourse. Strategies, being the means of organizing the newspaper discourse, invoke our knowledge about the world which is constructed in the newspaper articles. The paper presents the research into the nature of arranging nominative-referring units denoting crimes in news. A crime is viewed as an act that occurs when someone breaks the law by an overt act, omission or neglect that can result in the punishment. Newspaper articles describe the way a person can use their mental and physical abilities to harm other people or damage different types of property. Nominative-referring units used in headlines, leads and other parts of the text (Background, Main Event and Summary) denote criminals, law enforcement officers, detectives and victims. The way people are involved into a crime is revealed through image schemas activated by certain verbs. Image schemas are representations of specific, embodied experiences. The relationships between criminal, victim and police officers can be analyzed using image schemas COUNTERFORCE, BLOCKAGE and DISABLEMENT. The discursive-nominative strategy of presenting crimes in the newspaper discourse is realized through particular tactics that determine the distribution of nominative-referring units. These tactics include typifying, identifying, characterization, detailed presentation and series of crimes presentation.

Key words: newspaper discourse, newspaper text, crime, nominative-referring unit, strategy, tactic.